

HAJDUFÖLD

ELFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
NYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főlelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Előfizetési felhívás!

A negyedév kezdetén új előfizetést nyitunk a

HAJDUFÖLD

re, mely aránylag rövid fennállása alatt a vidék legnépszerűbb politikai napilapja lett.

Nehéz küzdelemben, melyet a magyarság talpraállításáért és a keresztyén vallás-erkölcsök diadalra juttatásáért önzetlenül folytatunk, — s ámitunk öntudatra ébredt, hazafias magyar közönségünk támogatására.

Minden fillérrel, amit keresztyén, magyar sajtónkra áldozunk, önmagunkat erősítjük!

A vidéki keresztyén magyar sajtónak legintranzigensebb, legbátrabb, komoly, elszánt harcosa a

HAJDUFÖLD

Megjelenik, hétfő kivételével, mindennap reggel.

Előfizetési ára:

Egy óra 50 korona
 Negyedévre 110 korona

Felkérjük t olvasóinkat, kiknek előfizetélük április 1-én lejár, hogy kiadóhivatalunkban (Piac u. 59) újítsák meg idejében előfizetésüket, hogy lapunkat továbbra is zavartalanul küldhessük.

Politikai tojástan

A politika láthatáron megint végigsüvített a svájci havasok felől okvetetlenkedő hős bőjtő szél és megint felborulni készül az amugy is zsombikra épített pártközi béke. Terméketlen és az ország szomorú helyzetében megengedhetetlen kormányválság van ismét, mert egy kised politikai csoport a törvény dacára sem hagy föl alattomos játékkal. A nemzet megkérdezése nélkül akar elintézni olyan élethetvágóan fontos kérdést, amelynek eldöntésére egyedül és kizárólag csak a nemzet lehet illetékes. Befejezett tény akar provokálni s nem törődik azzal, hogy nem róla, nem százakról, vagy ezrekről, hanem milliókról, egy egész ország sorsáról van szó. A józan gondolkodás egy percre tanácstalanul áll meg ezeknek az uraknak politikai éretlensége és a veszedelmes rövidlátása előtt. Mert vagy jóhiszemű emberek, s akkor határozottan, de kiméletesen kell őket a nemzet útjából félretolni, vagy céltudatos zavaresinálók s akkor erélyes kézzel, kimélet nélkül kell szétütni közöttük. De az ország s a kormány semmiesetre sem járhatja tovább ezt a politikai tojástanot. Van törvényünk, melynek alkotásáért ők is felelősök s mely nemcsak azokat kötelezi, akiknek számára hozzák, hanem azokat is és mindenesetre legelső sorban, akik alkották.

A kormánynak tehát módjában áll

egy csapásra végetvetni ennek az áldatlan állapotnak. Meg vannak hozzá a megfelelő törvényes eszközei. Ha tehát még sem teszi meg, még sem teremt komoly alapon álló szélesenedet a politika horizontja alatt, hanem télenül nézi az akarnokok akaratoskodását, akkor csak két eshetőség állhat fenn. Vagy nem akar rendet teremteni, vagy nem tud, a következmény azonban mindkét esetben csak egy lehet: az, hogy távozzék helyéről! Mert ha nem akar, akkor helyesli a rövidlátók, vagy öntudatos zavaresinálók manővereit s ez esetben ő éppen olyan veszedelmes az országra nézve, mint amazok, vagy nem tud és akkor nem kívánatos és nem helyére való. Más megoldás itt nem lehetséges. Hinni szeretnők azonban, hogy a Teleki kormányt

csak bizonyos tiszteletreméltó szempontok késleltették abban, hogy a helyzet magaslátára emelkedve erélyes és kiméletesen kezeljék szét az akarnokok között. Hinni szeretnők, hogy akar is, tud is rendet teremteni! De ez esetben nincs vesztegetni való ideje, mert az ország rendje és nyugalma, egész jelene és jövője forog kockán. Sarkára kell állnia azonnal és megragadni a vesztükbe rohanó paripák zabláját. Meg kell állitania a hullámokat addig, amíg nem késő s amíg maguk abba nem temetik az egész védtelen, ellenségeinek kiszolgáltatott nemzetet!

Tenni és eselekedni kell, mert a késlekedésben óriási nemzeti érdekek forognak kockán s azokért a kormánynak kell felelősséget vállalnia!

IV. Károly váratlanul megjelent Magyarországon

Tanácskozott a Kormányzóval -- Most Szombathelyen van -- Legközelebb elhagyja az országot

(A kormány hivatalos jelentése)

Magyar Távirati Iroda jelenti: Szombaton, március 26-án éjjel 11 órakor IV. Károly király váratlanul megjelent Szombathelyen, ahol a püspöki palotában szállott meg. A lelki gyakorlat végzése céljából (?) Szombathelyen tartózkodó Vass József közoktatásügyi miniszter s Teleki Pál gróf miniszterelnököt, aki családotul a vasvármegyei Ivánczson Sygray Antal gróf kerületi kormánybiztosnál töltötte az ünnepeket, sürgősen Szombathelyre kéréte. A miniszterelnök a felszólítást éjjel 2 órakor vette kézhez s Sygray kormánybiztossal együtt Szombathelyre érkezett és csupán ott szerzett tudomást a király megérkezéséről. A miniszterelnök és Vass József miniszter reggel fél 7 órakor Budapestre indultak, hogy a királyt megelőzően, a Kormányzónak a szükséges jelentést megtegyék. Azonban géphiba következtében (!) csak a király megérkezése után jöttek be. A király azonnal felkereste Horthy Miklós kormányzót s vele hosszas megbeszélést folytatott. **A Kormányzó az ország érdekében szükségesnek tartotta, hogy a király az országot mielőbb hagyja el.**

A király a fővárosból el is utazott, anélkül, hogy bárkivel mással érintkezett volna!

A Kormányzó a királymegjelenése által előidézett súlyos helyzet megoldás céljából a kormány Budapestben időző tagjait, valamint

más politikusokat tanácskozásra hívta meg, akik a Kormányzónak az ország érdekében követt eljárását megnyugvással vették tudomásul. — A kormánynak Budapestben időző tagjai a Kormányzó elnöklése alatt ismétolten megtartott tanácskozásukon megállapították a teendő intézkedéseket, valamint lépéseket tettek az iránt, hogy a király az idegen országok területén átválto akadálytalan el utazása lehetővé tétessék.

Az erre vonatkozó intézkedéseket a király Szombathelyen várja be, ahol Teleki Pál gróf miniszterelnök személyesen rendelkezett a király biztoságáról, valamint arról, hogy a király itt tartózkodásának magánjellege minden tekintetben megóvassék. Eddigi megállapítások szerint a király utjából egyetlenegy factornak sem volt előzetes tudomása, csak feleltelen befolyására vezetendő vissza. Az egész országban teljes a nyugalom.

TÖRLÉS.

Tervszerű támadás a keresztyén kormány ellen

Márk Endre mint fenegyerek -- A város márciusi közgyűlése

Alig 40—50 bizottsági tag jelenlétében folyt le tegnap délelőtt Debrecen város március havi közgyűlése. A közgyűlés külső képe a megszokott régi keretek között mozgott és magán viselte a közügyek iránti közöny és nemtörődömsége bélyegét. Szomorú tanubizonyossága ez a mellett a régóta hangoztatott felfogásunk mellett,

hogy amíg az új községi választások odaváló, becsületes, keresztyén gondolkodású embereket nem állitanak Debrecen város élére, addig a közgyűlés homlokán fogja viselni a szabadkőmives-zsidó érdekközöség szégyenletes bélyegét. A liberáldemokrata tábor természetesen teljes létszámban vonult fel a közgyűlésre, melyet

a nemzeti Hiszekegy elmondása után délelőtt fél 10 órakor nyitott meg Csóka Sámuel, a főispán helyettesítésével megbízott polgármesterhelyettes. Üdvözlő a törvényhatósági bizottságot és bejelenti, hogy a belügyminiszter a főispán szabadságának tartamára őt bízta meg a főispáni teendők ellátásával újra, a közgyűlést megnyitja. Bejelenti, hogy Baltazár Dezső püspök bizottsági tag jelentéktelen változtatást indítványoz a tárgysorozaton, amit a közgyűlés el is fogad.

A polgármesteri jelentés.

Ezután a tárgysorozat első pontja, a február hóra vonatkozó polgármesteri jelentés következik, melyet dr. Balogh Sándor titkár olvas föl. A jelentés beszámol Hubert Ottó főispán szabadságolásáról s a polgármester megbízatásáról, amihez Márk Endre bizottsági tag szól hozzá. Komikus nagyképűséggel fogadja el a jelentést annak a pontnak kivételével, amely a főispán szabadságolásáról szól. Indítványozza, hogy a főispán szabadságolását ne vegye tudomásul a közgyűlés, mert az voltaképpen nem egyéb, mint elodázása a végleges megoldásnak, taktikának, amelyet a kormány az ország kárára folytat. Annak idején a belügyminiszterhez küldöttséget is vezettek ebben az ügyben s azt az ígéretet kapták, hogy a kérdést közmegegyezésre fogják rövidesen megoldani. Indítványozza, hogy a közgyűlés a polgármesteri jelentésnek ezt a részét ne vegye tudomásul, s erről feliratban értesítse a belügyminisztert. Erre következett az a törvényhatóságok életében egyedülálló eset, hogy a közgyűlés elfogadta Márk Endre indítványát és kimondta a neveléses határozatot, hogy a belügyminiszter leiratát nem veszi tudomásul. Az elnöklő Csóka Sámuel h. polgármester rá is mutatott arra a fonák helyzetre, amely a határozat következtében előállt: a főispán szabadságát nem veszi tudomásul a közgyűlés, de elfogadja elnökének őt, aki a főispán helyettesítésével van megbízva. A közgyűlés hangos vitései azonban még ekkor sem kaptak észbe és zajosan helyeselték a szellemileg megrokkant Márk Endrének, az újdonsült fenegyereknek, amikor kijelentette, hogy csak a Hubert Ottó szabadságolásra vonatkozó miniszteri leiratot nem veszi tudomásul. Szegény törvényhatósági bizottság! Hogy szeretne tekintélyt szerezni magának és éppen az ellenkezője sikerül neki!

Miniszteri leiratok.

A polgármesteri jelentések után a miniszteri leiratok felolvasása következett. Első Ferdinánd Gyula volt belügyminiszter felmentése és Tomcsányi Vilmos ideiglenes megbízatása, második dr. Grätz Gusztáv külügyminiszter ideiglenes népjóléti miniszterre való kinevezése, harmadik a városi lakáshivatal, munkaközvetítő és népjóléti hivatal tisztviselőinek drágasági pótlékáról és természetbeni ellátásáról szóló miniszteri leirat, mely kimondja, hogy ezek a tisztviselők nem tartoznak a köztisztviselők közé, mert ezek a hivatalok csak átmeneti jellegűek. A közgyűlés ennek dacára is megszavazza részükre január elsejétől kezdődőleg a fizetési pótlékokat és kimondja, hogy felir ez ügyben a belügyminiszterhez. Negyedik miniszteri leirat a szováti földek ügyében hozott és a jogügyi bizottság ülésével kapcsolatban már részletesen ismertetett döntés volt. A tanács javasolta, hogy a közgyűlési határozatot jóváhagyó miniszteri leiratot vegye a közgyűlés tudomásul, de mondja ki, hogy ragaszkodik a debreceni gazdák által jegyzett 1827 hold szováti földek az előjegyzők számára azon a helyen és olyan tagban való fenntartásához, amint az a közgyűlési határozatban bennfoglaltatik. Egyben utasítja a tanácsot, keresse meg a szováti gazdákat aziránt, hogy a részükre kihasított földeken ne eszközöljenek költséges beruházásokat s tegyen előterjesztést a vételár hováfordítását illetően. A közgyűlés elfogadja a tanácsi javaslatot. Azután a honvédelmi miniszter leirata következett a laktanyák helyrehozatala tárgyában, majd a Kaeskovics-féle alapítvány alapító oklevelének jóváhagyásáról, valamint a Lenardussi-perben felajánlott egyezés

elfogadásáról szóló miniszteri leiratok következtek, melyeket a közgyűlés természetesen tudomásul vett.

A Déry-múzeum.

A tárgysorozat Baltazár püspök által javasolt módosítása következtében a Déry-múzeum ügye következett ezután. Dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnok visszapillantást vet a debreceni kultúrház történetére s rámutat arra a dicséretreméltó áldozatkészségre, amellyel a város a kultura ügyét mindenkor szíven viselte. Azután rátér a Déry-féle mügyűjtemény ismertetésére és elmondja, hogy Déry Frigyes, az adományozó, bácskai származású, katolikus vallású sváb ember, aki fiatalon került Bécsbe, hol ma 3 selyemgyára és rengeteg vagyona van. A nekünk adományozott mügyűjtemény békebeli értéke 15 millió korona, s a mai valuta-viszonyok mellett szinte megbecsülhetetlen. Tájékoztatója megemlíti, hogy a gyűjteményben több mint 2000 darab aranytallér van és hozzá tartozik Munkácsy Mihály világhírű „Ecce homo” című festménye, mely maga több millió értéket képvisel.

Ezt a hatalmas gyűjteményt Déry Frigyes tisztán hazája iránti szeretetből s a magyar kultura föllendítése céljából adományozta Debrecen városának, melyet legalkalmasabbnak talált arra a feladatra, hogy az elrablott területek magyarságának magyar kulturát sugározzon át. Déry Frigyes a kormánynak ajánlotta fel kb. milliós adományát azzal a kikötéssel, hogy azt Debrecen városában tartozik elhelyezni. Így látta ugyanis legjobban biztosítottnak azt, hogy a műkincseket, melyeknek egy része bécsi palotáiban, másrésze pedig a megszállás alatt lévő Pozsonyban és Nagyszébenben van, biztosítani tudja Debrecen számára. Azután rátér a kulturtanácsnok Déry Frigyes őszi látogatására, amikor is szétrendezett Debrecenben s kijelölte azokat a helyeket, melyeket muzeuma számára legalkalmasabbnak tart, egyben a telekvásárlás céljaira egy millió korona készpénzt adományozott. A kijelölt helyek közül két telek a város, kettő pedig a református egyház tulajdona. A muzeumi bizottság máris foglalkozott a telekvásárlás ügyével és mindenütt a legmeszebbmenő jóakarattal találkozott. Javasolja, hogy a város vegye tudomásul a mügyűjtemény adományozását, mondjon meleghegu köszönetet Déry Frigyesnek és a maga részéről ajánljon föl a Hatvan-utcán 818 négyyszögöl telket és 500 ezer korona készpénzt a muzeum céljaira. A javaslathoz Baltazár Dezső püspök szólott hozzá és az egyház nevében is hálás köszönetet mond a nemeslelkű adományozónak. Indítványozni fogja illetékes helyen, hogy az egyház lehetőleg kedvezményes áron bocsássa rendelkezésére a muzeumnak a szükséges telkeket.

Átiratok.

Ezután Győr vármegye azon átiratát, mely a főrendiház visszaállításáról szól, egyhangulag tudomásul vették s a közgyűlés esatlakozását

Nem lesz kormányválság

Budapest, március 31. (Nemz. St. tel. j.) A keresztény nemzeti egyesülés pártja és a kisczardapárt ma este értekezletet tartanak, amelyen megbeszélnek a nemzetgyűlés pénteki megnyitói ülésének részleteit. A házszabályok szerint a nemzetgyűlés összehívását a képviselők közül négy indokolhatja meg. A képviselők körében mozgalom indult meg, hogy zárt ülést tartsanak.

Budapest, március 31. Rakovszky István, a nemzetgyűlés elnöke, meg sem várva az összehívást, tegnap este a bécsi hajón Budapestre érkezett. Bottlik József alelnököt szintén értesítette a nemzetgyűlés összehívásáról. Andrassy Gyulát ma estére várják. Apponyi Albert ez időszerint nem jön haza. Rubinek Gyula Balaténfüredről ma reggel a fővárosba érkezett. Teleki Pál gróf miniszterelnök ma érkezett haza, azután minisztertanácsot tartanak.

Ma délelőtt Nagyatádi Szabó Istvánnal újabb értekezletet tartottak.

jelentette ki a felirathoz. Majd Szeged és Zala vármegyék átiratát vették tárgyalás alá. Zala vármegye azon átiratát, mely határozatilag a nemzetgyűlés feloszlását tartalmazza, mint teljesen jogellenest, indítványozza az előadó Vass Károly dr. tanácsnok a napirendről levenni. A tárgyalás során megjegyezte Márk Endre, hogy neki értesülései vannak, mely szerint a politikai helyzet igen zilált, épen ezért azt indítványozza, hogy Zala vármegye átiratát csak egyelőre vegyék le a napirendről.

Baltazár Dezső: Nagyon sajnálom, de nem értek egyet Márk Endre bizottsági tag uró méltóságának javaslati indítványával. Abból ugyanis úgy és az úgyneki, mintha mi várnánk valamire... Mi, a törvényhatósági bizottság tagjai nem lehetünk illetékesek a nemzetgyűlés működését felülbírálni. Nem tartom időszerűnek ez ügy tárgyalását, mely szerintem sérti a nemzeti érdekeket, épen ezért javaslom, hogy, mint jogszerűtlen és nem időszerű tárgyat, vegyük le a napirendről. Baltazár ezen javaslatát egyhangulag elfogadták.

Vegyes ügyek.

Ezután az egészségügyi bizottságba a tévedés folytán beválasztott Radó Rezső helyére Mihalovics Jenő bizottsági tagot választották be. Majd a világitási vállalat részére a közgyűlés május 31-ig megszavazza az indemnitást. Itt dr. Kun Béla bizottsági tag javasolja, hogy hívassék fel a világitási vállalat, hogy azon intézetek részére, melyek a kultura szolgálatában vannak, a villamos áramot kedvezményes áron számítsa. A közgyűlés tudomásul vette a városi nyomdavállalat egymillióstókeemelését. Majd rátértek több kisebb-nagyobb ügydarabok tárgyalására.

Apróságok.

A szegényház ápolójainak ápolási díjait az idegen illetőségűeknek napi 14 koronában, a debreceni illetőségűeknek pedig napi 12 koronában állapították meg.

Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok bejelentette, hogy a közgyűlés korábban határozatilag a hősök temetőjében egy mauzóleum felépítését határozta el. Ma azonban ez a határozat kivihetetlen, kéri, hogy az ügyet egyelőre bizonytalan időre vétessék le a napirendről. A közgyűlés a bejelentést elfogadta.

A közgyűlés hozzájárult a városi közkórházi alkalmazottak illetményének 75 százalékos segélye és a családi pótlékának 100 százalékos segélyel az állam terhére való kiegészítéséhez. — Jóváhagyta a közgyűlés a királyi tanfelügyelő által beterjesztett szabadoktatási bizottság szervezeti szabályzatát.

A világitási vállalat tisztviselőinek drágasági segélyük összegének felemelését, nemkülönben a városi kocsisok, lovasok és béresek kérelmét a jog- és pénzügyi bizottság javaslata alapján elutasította s az iratoknak az irattárba való helyezését rendelte el.

Ezután jelentéktelen formai ügyek kerültek napirendre, melyeknek letárgyalása után a közgyűlés kevéssel déli 12 óra után véget ért.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Készen van az új pénz

Budapest, március 31. Az új pénzjegyek előállítása több mint 800 millió koronába került. Ugyanis a nagy címleteket Svájcban a Fürstli müintézetében készítették s a valutáris differencia miatt a nyomásköltség elég magas volt. Az új bankjegyeket még Korányi Frigyes volt pénzügyminiszter rendelte meg. A 20 és 10 koronások az osztrák—magyar bank bécsi intézeténél, az 5 koronások az államnyomdában, az 1—2 koronások pedig magánnyomdában készülnek. Több mint 20 milliárd bankjegy lesz készen a kicserélésre. Az országban most jelenleg 16 és fél milliárdnyi bankjegy van forgalomban, így tehát pénzszüke nem lesz. A Svájcban készült bankjegyek hasonlítanak a svájci bankokhoz s előállításuk is így történik, így hamisításuk teljesen kizárt dolog.

NAPI HIREK

Visszavicsorit

a destrukció, mint a horpaszon vágott kvasz. Nagyon clevenére találtunk lapintani az Egyetértés egyébként igazán jelentéktelen szerkesztőjének. Ha más nem, de ez a vérszegény, önképzőköri színvonala lehet annak, hogy ő maga is tudja, mennyire igaz, amit róla és lapjáról írtunk. Hiszen egyetlen állításunk cáfolását sem meri még csak meg is kísérelni. Ami a mi főispáni ambíciókat illeti, ennél a dadogásnál kétségtelenül megállapítható a rosszhiszeműség, mert Szatai ur nagyon jól tudja, hogy szerkesztőnk félremagyarázhatatlan módon és a leghatározottabb formában és több ízben bizonyította be a legilletékesebb helyen, hogy nem hajlandó a szerkesztői asztalt a főispáni székek fölcserélni. Szatai ur rosszhiszeműsége tehát kétségtelen, mert neki erről tudomással kell bírnia . . .

Próbáljon meg Szatai ur egyszer már igazat is írni. Eleinte bizonyára nehezen fog menni. De hiszen minden kezdet nehéz . . .

Az áramszolgáltatás korlátozása. A husvéji ünnepek alatt oly kevés szén érkezett, hogy szükségessé vált a villamosáram és gázosztályok korlátozása. Ez a korlátozás azonban remélhetőleg csak ideiglenes lesz. A világítási vállalat értesítése szerint az áramszolgáltatást következőképpen korlátozzák: Villamos áramszolgáltatás: délelőtt 10 órától éjjel 11 óráig. Gázszolgáltatás: reggel fél 7-től fél 9-ig, délelőtt 11—2-ig és este fél 7-től 9-óráig lesz.

Térzene. A katonai zenekar, kedvező időjárás esetén, vasárnap délelőtt 12—1 óráig a vársháza előtt térzenét ad, melynek műsorát a *Hajdúföld* vasárnapi számában találják meg olvasóink.

A nemzeti eszme filozófiája. E címen tart előadást dr. Zivuska Jenő egyetemi m. tanár április 3-án a vármegyeház dísztermében. Az értekezés tárgya a kor lelkéből van szakítva; egyike az azo kérdéseknek, mely körül világnézetek elkeseredett harca folyik. Mindnyájunkat érdekel az a probléma, hogy lehetünk-e nemzetközilek, avagy szükségszerűen nacionalistáknak kell-e lennünk? Dr. Zivuska tudományos rendszerességgel, de nem elvontan száraz modorban fejtegeti a nagy kérdést és ad rá feleletet. Az előadást minden olvasónaknak figyelmébe ajánljuk, de különösen tanítóknak, katonatiszteknek, tanároknak, egyetemi hallgatóknak. Jegyek Antalffy és Csáthy könyvkereskedőknél, előadás előtt a pénztárnál váltakozók.

A muzeumi bizottság ülése. Debrecen sz. kir. város muzeumi és könyvtári felügyelő bizottsága április 2-án szombaton d. u. 4 ó. a Csokonai-Kör termében ülést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. A közművelődési könyvtár igazgató 1920. évi jelentése. 2. Muz. és könyvt. orsz. tanácsának leirata az 1921 évi 16000 kor. államsegély engedélyezéséről a könyvtár részére, e segély felhasználásának tervezete. 3. Muzeum igazgató évnegyedes jelentése. 4. Indítvány a város alapító tadsági díjainak némely tudományos társulatoknál feljebb emelése. 5. Indítvány a városi bérházak közt lévő útjárónak történelmi névvel megjelölése iránt. 6. Folyó ügyek.

A Magyar Protestáns Nők Országos Szövetsége propaganda gyűlést tartott, melyen Bilkei Papp István teológiai tanár beszélt a protestáns nő kötelességeiről.

Move-közlemény. Csipkeverő tanfolyamunk április hó 4-én, hétfőn kezdődik a nő-iskolában (Péterfia-u. 78.). Kérjük a hölgyeket, hogy 3 órára pontosan jelenjenek meg. Tandij ugyanott fizetendő. *Titádrnő.*

Elég volt két asszony. Melich Julianna nyiregyházi lakos feljelentést tett a rendőrségen Papp Imre debreceni lakos ellen. Feljelentésében elpanaszolta, hogy házasságot kötött 1914-ben Papp Imrével, de az hűtlenül elhagyta s azóta feleségül vett egy nyirbátori hajadont. A rendőrség kihallgatta Papp Imrét, aki kihallgatása során elmondta, hogy ő tényleg feleségül vette 1914-ben Melich Annát, majd kiment a frontra, de mikor onnan 1916-ban megrökkantva visszatért, az asszony nem ápolta kötelességét. Erre válopert indított. — A per azonban még mindig nem fejeződött be. Bevallja, hogy 1918-ban csakugyan házasságot kötött Halász Anna nyirbátori hajadonnal is, akitől most szintén válik. Elmondta még Papp Imre, hogy vele mind két felesége rosszul bánt s hogy már torkig van az asszonyokkal. „Elég volt az asszonyból kettő” — jegyezte meg. — Minthogy kétségtelenül kettő házasság esete forog fenn, Papp ellen megindítja a bűnvádi eljárást.

Pyrrhusi győzelem

Nagy az öröm a berkekben, bár azt hitük, hogy még sokkal nagyobb lesz. Bizonyos azok széles derűtől ragyognak, önelégült kiszólásokban büszkélkednek, bizonyos alakok sürgönek-forognak, egymás kezét gratulációkban agyonszorongatják, bizonyos vezetők egyik napról a másikra híztak egy pár kilót s ott-hon páváskodva nézegetnek bele a tükörbe, miközben ilyesfélételk mondogatnak: „Mégis csak fenegyerekek vagyunk mi, de különösen én, én!” S miért ez a nagy öröm-hangos cécó, hejhejja, hencidától boncidáig folyó sárgalé és lakodalom? Hát tetszik tudni: győztek. Győztek, ünnepmásodnapján győztek, a Gazdakörben győztek, a Függetlenségi körben győztek! Szentisten, mennyi és milyen győzelem.

De nekünk eszünkbe jut Pyrrhus esete. Ez a király kr. sz. e. 280-ban megverte a rómaiakat a saját országuk földjén. A római légiók ugyan hétszer egymásután verik vissza a görög csapatok támadását, de végre Pyrrhus husz harci elefántját indítja rohamra és mivel ilyen vadállatok ellen a rómaiak soha azelőtt nem harcoltak még, megveretnek, a csatát elvesztik. Azonban a győztes király, mikor az ütközet után megcsinálta a nyereség és veszteség számláját, így kiáltott fel: „Még egy ilyen győzelem és veszte vagyok.” S az események igazolták az aggodalmát: még egyszer győzött, s akkor csakugyan veszített babérok-kal kellett odahagynia Itáliát. Ez az a közmondásos pyrrhusi győzelem.

Hát tisztelt itteni győzők, hallják meg a jó szót, ha ugyan még nem késő: csináljanak egy kis számadást maguk is becsületes komolysággal, tárgyilagos őszinteséggel, keresztényi krétával és a végén állapítsák meg, ha vajjon nem pyrrhusi győzelmet arattak-e? Vizsgálják meg, mit nyertek és mit veszítettek és vallják be, ha vajjon nem látszólagos, külső, olesó sikereket vívtak-e, míg ellenben lényeges, belső, drága értékeket veszendőbe vitték? Vessék össze ezt a kisded szívárványos jelent a közel-múlt keserű tapasztalataival és talán a közel-jövő még lesújtóbb válaszadásával és akkor parolázzanak a markok, öblösödjének a torkok, dagadozzanak a bendők a diadal gerjesztő mámorától.

Mert mi látjuk és tudjuk városunk keresztényen nemzeti érzésű lakosságáról, ennek tulnyomó többségéről, hogy megítéli ezeket a sorozatos tényeket és annakidején meg fogja rá adni a maga természetes feleletét.

Nem politikai egyesületek, hanem olvasókörök éléről eltávolítani régi, tisztos és becsületes vezetőket csak azért, mert ezek a keresztényen és nemzeti érzés gerinces képviselői, harcosán, mi más ez, mint megtámadása, nyílt üldözése, rendszeres irtoztatása annak, ami magyar, ami krisztusi. Hát idáig jutottunk már Debrecenben? Itt a határszéli végvárban? A kálvinista Rómában? . . . Nem, nem, nagy jó urak, még nem vagyunk ott és nem is leszünk ott soha. Ezeket a jeleneteket bekönyveljük az áprilisi tréfák tartozásai közé, de majd letörlesztjük őket a termékenyítő nyár sulyos gyümölcseivel. Megfizetünk értük, úgy, hogy ököl-lel fejjük majd a szemüket törölni utána.

A „Kálvinista Szemle” husvóti száma 16 oldalon igen érdekes tartalommal jelent meg. Kiemeljük a következő című cikkeket: *Hu-vélt szomorúság, Husvét, Hittellenség és klerikálizmus*, A lap közli továbbá Kováts J. István dr. budapesti ref. theol. tanár, nyug. államtitkár nemzetgyűlési képviselőnek a debreceni gyűlés feloszlásával kapcsolatban a nemzetgyűlésen tartott nagy beszédét, egész terjedelmében. — Épen egy évvel ezelőtt, 1920. április elején indult meg ez a lap a kálvinizmus elveinek terjesztése érdekében s olvasóinak folyton növekvő tábora élénk bizonyosága annak az érdeklődésnek és szeretetnek mellyel a lapot körül veszik. Felelős szerkesztője: *Sebestyén Jenő* dr. budapesti ref. theol. tanár. Előfizetési ára fél évre 50 K. negyed évre 25 K. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, IX. Ráday u. 28. sz.

Dalestély a Zenedében. Folyó hó 3-án este a Zenede nagytermében Falk László és Róna Ilonka dalestélyt adnak. Ez alkalommal a műsor klasszikus számai mellett a fiatal Falk László művész írott művei is bemutatásra kerülnek. Jegyeket a Méliusz árusít.

Hósi halottak adatainak bejelentése. A világháborúban hősi halált halt egyének hozzátartozói, ismerősei stb. újból felkérletnek, hogy az elhaltak életrajzi adatait és hősi halálának általuk ismert körülményeit, amennyiben azt eddig be nem jelentették volna, a Pénzügyi palotában, (II. emelet 11. sz. szoba) mielőbb jelentsek be. Ha az elhaltak fényképei a hozzátartozók birtokában megvannak és nélkülözhetők, azoknak beszolgáltatása is kéreltik. Az elesett tisztek fényképei, életrajzai és kiváló fegyvertények leírása szintén beküldendők.

Felhívás a menekült tisztekhez. Székely és erdélyi magyar leszerelt és leszerelendő tisztek és legénység-telket nélkül arra, hogy alkalmazásban van-e már vagy sem, elhelyezése ügyében sürgősen jelentkezzenek P. Jánosy Sándor t. főhadnagyánál Aranybika szálloda I. em. 128. Jelentkezés naponta délelőtt 8—11 óráig.

Nagy tűz a pesti Gizella malomban. Budapestről jelentik, hogy a Soroksári uton levő *Gizella* malom ma kigyúladt. A tűzoltóság igen nagy apparátussal vonult ki, 8 motoros kocsival s számos tololétrával. Percenként 7 ezer liter vizet bocsátottak az égő malomra. A malomban Kukoricát őröltek. Kigyúladt a malom raktára is, ahol 300 vagon kukorica volt felhalmozva. Délelőtt 11 órakor a tűzoltók emberfeletti munkája dacára is égett a malom. A raktár a 300 vagon kukoricával a lángok martaléka lett. A kár 20 millió korona.

A párisi Temps megállapítja, hogy Ausztriának semmi jogcíme sinezen Nyugat-magyarországot bekebelezésére, hiszen a lakosság már több ízben tanuságot tett az anyaország-hoz való hűségéről.

Felülfizetések és pénzadományok a Menekült Napok ünnepélyein. Az elmúlt hó 19-én és 20-án rendezett Menekült Napok ünnepélyei alkalmával gyűjtő-ívén adakoztak a menekülteknek: Mihalovits Jenő 200, Reich Viktor 100, N. N. 50, Löfkovits Arthur 100, dr. Hódy Béla 100, Frank József és társa 50, Bódogh László 100, Sestina Lajos 100, N. N. 50, Ifj. Weichinger Károly 50, Balogh Istvánné 50, Berger Mórné 40, Szomjas Gusztáv 2000, Apolló mozi r. t. 1000, Jánbor Jánosné 20, Horváth Jánosné 50, Papler Gézáné 200, Nagy Sándor 40, N. N. 30, dr. Hutiray József 50, Harstein Sándorné 100, N. N. 60, Kárdos László 100, Bosznay Jenő 100, N. N. 50, Kontsek Kornél 100, Kroh Vilmos 100, Tóth F. 20, N. N. 20, Mondschein 50, N. N. 50, Aszódi és Róth 20, Szabó Gábor 10, Santha Károly 20, Kaiser Salamon 20, N. N. 20, Mélius könyvkereskedés 40, Haas L. 50, N. N. 10, Schuller Lajosné 10, Kereskedelmi csarnok 500, Székely Ferenc gyűjtőívén: Jogász és tisztviselői kör asztaltársasága 1257 87, Fenyves Emil 200, Sztankay Farsas Béla 50; Felülfizetések a színházi előadás alkalmával Kocsis János 20, N. N. 20. A Matiné báró Horváth Emil 94, Darkó Jenő 14, dr. Rugonfalvi Kiss István 14, Konez Aurél 38. Többen 214 kor. A Thea délutánon br. Horváth Emil 80, dr. Rugonfalvi Kiss István 10, Szomjas Gusztáv 80, N. N. 30, K. Sándor 30, Jung 80, Fekete Lajos 30, N. N. 10, dr. Esáth 110, N. N. 5, Havas Kálmánné 50 koronát. Fogadják a nemes adakozók úgy a Menekültügyi Hivatal, mint a Székely Társaság hála köszönetét.

Gyorsírók figyelmébe! Szombaton apr. 2-ikán délután fél hat órakor a városháza tanácstermében a gyorsírók szokásos összejövetelt tartanak. Tárgy: a reform gyorsírás, érdeklődőket szívesen látnak az összehívók.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

— **A hollandi földmivesek is jubileumot ülték.** Tudvalevően a Magyar gazdaszövetség mostanában tartotta fenállásának huszonöt éves évfordulójának ünnepét. Most arról érkezik hír, hogy a hollandi földmivesszövetség is ünnepség keretében ülte meg fenállásának huszonöt éves évfordulóját. Örömmel fogadjuk a hollandi földmivesek ünnepének hírét, nemcsak azért, mert ebben — éppoly, mint a mi Gazdaszövetségünk ünnepében. — a gazdasági szervezkedés erősödését látjuk, hanem azért is, mivel a jöszívű hollandusok voltak azok, akik a magyar gyermekek ezreit fogadták magukhoz azokban a hónapokban, amikor az ellátás a legnagyobb gondját okozta kormányunknak.

— **A falu villamosítása.** E címen nemrégén hagyta el a sajtót dr. Váczy Józsefnek, a hazai villamosítási szövetkezetek egyik kezdeményezőjének, a német és a magyar villamosítási szövetkezeteket tárgyaló munkája. A munka felöleli a falu és a mezőgazdaság villamosításának egész kérdését, rámutat annak kiváló jelentőségére és megoldásának sürgősségére, továbbá megmutatja azt az utat, amelyet a villamosítási energia gazdaságos termelése és elosztása terén követnünk kell. A munka tehát nemcsak a szakfőriakat és a falunépét érdekli, de nélkülözhetetlen az a kérdés és a köz iránt érdeklődő minden városi embernek is. Kapható a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségénél, Budapest Üllői-ut 25. I. 8. 20 koronáért.

— **Vecsei Antal** vizsgázott fogász fogad egész nap.

A német kommunista zavargás

Berlin, márc. 31. A rendőrség eddig 200 felkötőt fogott el, akiket rövidesen a rendkívüli törvényszék elé állítanak.

Karlsruhe, márc. 31. A rendőrség ma megakartá tisztítani a kommunisták helyiségeit. A kommunisták lövéssel fogadták a rendőrséget, akik viszonzták a tüzelést. A kommunisták közül 1 meghalt, 5 megsebesült.

Berlin, márc. 31. Az Általános Villamosítási Társulat telepén a 10 ezer főnyi munkásság szavazást rendelt el a sztrájkmozgalom kérdésében. A sztrájk mellett csupán 1500 szavazott. A kisebbség ezután is megpróbálta a sztrájkot, de rövidesen eltávolították őket.

Laehne Hugó itthon

Budapest, márc. 31. (Nemzeti St. t. jel.) Laehne Hugó, volt képviselőt a Károlyi kormány államtitkárját, aki nemrégiben visszatért Budapestre, tegnap előállították a toloncházba. Megtették minden intézkedést az internálására vonatkozólag.

Szmrecsányi lemondott az Éme elnökségéről

Budapest, márc. 31. (Nemzeti St. tel. jel.) Szmrecsányi György nemzetgyűlési képviselő, volt nemzetgyűlési alelnök, lemondott az Ébredő Magyarok Egyesületében viselt elnöki tisztéről. (Ez a váratlan lemondás kétségtelenül összefüggésben van azzal a köztudattal, mely szoros kapcsolatot beszél Szmrecsányi és Károly király törekvései között. — Szerk.)

Az egész világ kezét fog a szovjettel?

Bécs, március 31. (N. St. t. j.) *Japán, Olaszország, Németország* megbizottai kijelentették, hogy ők is hajlandók kereskedelmi szerződést kötni Oroszországgal, éppoly mint Anglia tette. Az angol megbizottak már megérkeztek Oroszországba.

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

HATÓSÁGILAG TÁMOGATOTT NÉPRUHÁZATI CZIKKEK KIÁRUSÍTÁSA SIMONFF U. 2.

(városi bérház, volt burgonyacséso helyiségben.)

KIÁRUSÍTÁSRA KERÜLNEK:

Munkás bakancsok,
Női és gyermekcipők,
Füstian, stux bricsosz és pantalló nadrágok,
Férfi és női fehéreneműk,
Kanavászok, zophírek,
Férfi ruha füstian és zelig szövetek

A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Pénteken tisztviselőest. Echegaray világ-hírű dráma az Az utolsó csók kerül színpadra.

Szombaton, apr. 2-án C (41) bérletben: A mi falunk. Népszínmű.

Vasárnap, apr. 3-án délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: A piros bugyellárás. Eredeti népszínmű.

Vasárnap, apr. 3-án este: A kékszakálu herceg. Vig opera.

Hétfőn, apr. 4-én délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Az elmúlt harangok. Színjáték 4 felv.

Hétfőn, apr. 4-én este bérletszíntetben: A mi falunk. Népszínmű.

Sesano cirkuszdráma a Bufallo cirkuszban öt felvonásban. Luciano Albertini a vasareji atléta szenzációs mutatványokat produkál. Bemutatja az Arany Bika mozi. Jegyelővétele.

Madame Recamier történelmi regény első Napoleon idejéből 6 felvonásban ma mutatja be az Uránia a főszerepeket Fern Andra és Bernd Áldor játsszák. Jegyelővétele.

A sátán naplója fantasztikus filmjáték 6 felvonásban, bemutatja az Apolló.

Ch. Perezel Carola az új táncelőadók szombaton ápril 2-án kezd. Beiratkozni lehet lakásán az Urániában.

A tőzsde

Budapest, március 31. (Nemz. St. t. jel.) A mai nap az idegen valuták kicsit estek. Napoleon 9:60—10:00, angol font 12:50, dollár 311—17, legyen márka 42, német mrk. 510—19, líra 13:50, osztrák korona 0:50, lei 418—25, szokoll 420—35.

Zürich, magyar korona megnyitásátánál 1:87 és fél.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Kerítésfonatok huzal szeg, metsző olló napi áron kaphatók **Sesztina Lajos** vasúttétében.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

Forgács István műbőrés Bádagos-u.

Róváry és Altmann szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Koros Sándor férfi-szabó Balesdében Piac-u. 60. Haját késmintés olgáns férfi öltönyök kaphatók.

Csillag fűrt mag

eladó míg a készlet tart
Viczmandy Gyula
Tamásipuszta
u. p. HAJDUSÁMSON.

Tűzifát

vagontételekben valamint ölenként is azonnal szállít
Polyánszky fahereshedő
Telefon 182. Szoboszlai-ut 1. Telefon 181.

Fűmagvak

Finom parkvegyület
Álla herti pázsit
Angol perje
Skótperje

eredeti külföldi minőségek beérkeztek s kaphatók
Kontsek Géza
magkereskedésében Debrecen, Kossuth-u.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. szám alatt

Maga hamis Benedikt Jenő
fogért, aranyért, briliánsért a legmagasabb napi árat kaphatja
njonnan berendezett aranyműves és ékszerész üzletében Piac 72.

SPORT.

A fegyelmi bizottság ülése. A Kerület fegyelmi bizottsága előtt a Vasutas Sport Club két játékos, Szolárszky László és Zöld Géza állottak tegnap, akiket a vasárnapi DVSC—Diósgyőri A. C. serlegmértőzésen állított ki durvaságaiért az erélyes Balogh Imre bír. A fegyelmi bizottság Szolárszky Lászlót 4 hétre, április 27-ig, Zöld Gézát pedig két hétre tiltotta el a nyilvános szerepléstől. Szolárszky Béla játékjogát, aki nem jelent meg a fegyelmi bizottság előtt, a bizottság előtt való megjelenéséig függesztette föl a bizottság.

A vasárnapi bajnoki mérkőzések. Mozgalmas sportélet lesz vasárnap mindkét pályán. A diószegi-úti Vasutas sporttelepen Debrecen legjobb csapata, a DEAC játsszik bajnoki mérkőzést a szintén igen jó formában levő DMTK csapatával.

Utána pedig a DTE az otthonában oly félelmetes Szolnoki MTE csapatával küzd.

Az üggetőteri pályán nem kevésbé érdekes mérkőzések fognak lezajlani. A KASE javuló csapata a Nyíregyházi TVE 11 emberével méri össze az erejét, a Vasutasok pedig a nyomdászokkal játszanak.

A legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott a Hajdúföld munkatársának a fővárosi VII. ker. S. E. intézője a DEAC husvét hétfőjén játszott mérkőzése után. Meglepte az egyetemi csapat fair, kiváló összjátéka, gyorsasága és szívóssága, amellyel kevés hizza, hogy nem a maga javára könyvelte el a husvét mérkőzést. Szerinte, ha úgy halad a DEAC, hamarosan eléri a BEAC és MAFC formáját.

DEBRECENI Kalapgyár
SZELLÉS KÖSA
Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek
PIAC-U. 63. SZ

HIRDETÉSÉT

d. u. 2 óráig adja be a

„HAJDUFÖLD“

kiadóhivatalába Piac-u. 59., ha azt akarja, hogy másnap ezren és ezren olvassák.